

BUDOWLANE i URBANISTYCZNE USŁUGI PROJEKTOWE

mgr inż. ALICJA PEJTA-JAWORSKA

opracowania planistyczne, projekty infrastruktury technicznej, ekspertyzy z zakresu ochrony środowiska

09-400 Plock, ul. Kazimierza Wielkiego 37/93

kom. 504766500

e-mail: apjaworska@wp.pl

NIP 774-113-13-19

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W MIEJSCOWOŚCI KOBYLNIKI

grudzień 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE	3
1.1. Podstawa prawna opracowania	3
1.2. Przedmiot, cel i zakres opracowania	3
1.3. Materiały źródłowe	4
1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	4
2. CHARAKTERYSTYKA UŻYTKOWANIA TERENU OBJĘTEGO PLANEM	4
3. ANALIZA USTALEŃ PLANU	5
3.1. Przedmiot i zakres Planu	5
3.2. Ustalenia Planu	5
3.2.1. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu	5
3.2.2. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	5
3.2.3. Zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy	6
3.3. Struktura funkcjonalno – przestrzenna	6
3.4. Powiązania Studium z innymi dokumentami	6
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I LOKALNYM	6
4.1. Uwzględnienie celów ochrony środowiska w projekcie Planu	8
4.2. Uwzględnienie celów środowiskowych Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza rzeki Wisły w projekcie Planu	8
5. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	10
5.1. Położenie obszaru objętego opracowaniem	10
5.2. Cechy środowiska przyrodniczego	10
5.2.1. Położenie fizycznogeograficzne terenu	10
5.2.2. Rzeźba terenu	11
5.2.3. Budowa geologiczna	11
5.2.4. Gleby	11
5.2.5. Wody powierzchniowe i podziemne	11
5.2.6. Klimat	13
5.2.7. Szata roślinna	13
5.2.8. Fauna	14
5.2.9. Złoża surowców mineralnych	14
5.2.10. Zanieczyszczenia powietrza	14
5.3. Środowisko kulturowe i krajobraz	15
5.3.1. Walory środowiska kulturowego	15
5.3.2. Walory krajobrazowe	15
5.4. Formy ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody	15
5.5. Stan środowiska na obszarach o przewidywanym znaczącym oddziaływaniu	16
5.6. Istniejące problemy ochrony środowiska	16
6. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU	16
7. PRZEWIDYWANE SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZ	17
7.1. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko i zabytki	17
7.2. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000	22
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	23
9. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	23
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	23
11. PROPOZYCJA PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU	24
12. OCENA USTALEŃ PLANU – WNIOSKI	24
13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	25
Załącznik Nr 1. Oświadczenie kierującego zespołem autorów prognozy	26

1. INFORMACJE OGÓLNE.

1.1. Podstawa prawna opracowania.

Podstawę prawną do opracowania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kobylniki, **zwanego dalej „Planem”** stanowią:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz.977 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz.1094 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz.2556 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz.1336 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz.2409 z późn. zm.),
- Uchwała Nr 322/LIV/2023 Rady Gminy i Miasta Wyszogród z dnia 27 czerwca 2023r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kobylniki.
- Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kobylniki.

1.2. Przedmiot, cel i zakres opracowania.

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko są ustalenia zawarte w projekcie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kobylniki, w zakresie lokalizacji terenów górnictwa i wydobywania kopalin.

Celem prognozy jest ocena przewidywanego oddziaływania ustaleń analizowanego Planu na środowisko przyrodnicze, a w szczególności na obszary objęte formami ochrony przyrody oraz na jakość życia ludzi.

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości zgodnym z art. 51 ust. 2 w/w ustawy i uzgodnionym przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (uzgodnienie - pismo WOOŚ-III.411.267.2023.JD z dnia 18.09.2023 r.),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Płocku (opinia sanitarna PPIS/ZNS/4500/17/EJ/5796/2023 z dnia 17.07.2023 r.).

Prognoza :

- **zawiera:** informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko, streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym, oświadczenie autora prognozy o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2;
- **określa, analizuje i ocenia:** istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- **przedstawia:** rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3. Materiały źródłowe.

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Wyszogród.
2. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta i gminy Wyszogród.
3. Stan środowiska w województwie mazowieckim. Raport 2020; Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Ochrony Środowiska; Warszawa 2020 r.
4. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport za rok 2022; Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, departament Monitoringu Środowiska; Warszawa 2023 r.
5. Wyniki badań 2022 – Klasy jakości wód podziemnych - Monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny; <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>
6. Wieloczynnikowa degradacja środowiska. Komentarz do mapy w skali 1:750000; PIOŚ Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa 1996 r.
7. Geografia regionalna Polski, Kondracki J.; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011 r.
8. Geografia fizyczna Polski, Richling A., Ostaszewska K.; Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009 r.
9. Atlas klimatu Polski, Lorenc H.; IMiGW, Warszawa 2005 r.
10. Klimat Polski, Woś A.; PWN, Warszawa 1999 r.
11. Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, arkusz Warszawa Zachód.

1.4. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy.

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w odniesieniu do stanu środowiska przyrodniczego gminy Wyszogród. Jest ona elementem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kobylniki*, w którym uzyskuje się wymagane ustawą opinie i zapewnia możliwość udziału społeczeństwa. Prognoza głównie ocenia w jakim zakresie wymogi ochrony środowiska zostały uwzględnione w projekcie Planu.

Opracowanie prognozy jest elementem warsztatu planistycznego i zostało wykonane metodami dostępnymi dla tego warsztatu, przy wykorzystaniu istniejących materiałów archiwalnych oraz dostępnych opracowań, a także na podstawie informacji zebranych w trakcie przeprowadzonej wizji w terenie. Ze względu na ogólność zapisów ustaleń Planu (brak parametrów środowiskowych przewidywanych inwestycji), nie jest możliwe dokładne wymiarowanie przewidywanych wpływów – określono je w sposób opisowy.

Prace nad prognozą obejmowały diagnozę i analizę środowiska, przewidywanie potencjalnych wpływów projektowanych zasad zagospodarowania, określenie wpływów w sposób opisowy i sformułowanie wniosków odnośnie działań pozwalających na minimalizowanie zagrożeń.

2. CHARAKTERYSTYKA UŻYTKOWANIA TERENU OBJĘTEGO PLANEM

Teren objęty Planem położony jest w północnej części gminy Wyszogród, w miejscowości Kobylniki. Jest to obszar o powierzchni około 6 ha, niezabudowany, który wg ewidencji gruntów stanowią użytki rolne tj. gminy orne o klasie bonitacyjnej RIVb, RV i RVI, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych Lzr-RVI oraz nieużytki N.

Dla części analizowanego terenu obowiązuje Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przeznaczonych pod zalesienie zatwierdzony Uchwałą Nr 163/XVIII/2005 RGIM Wyszogród z dnia 28.04.2005r., który określa przeznaczenie – „tereny dolesień”. Jednocześnie na przedmiotowym obszarze udokumentowano złoża kopalin wprowadzone do Studium zarządzeniem zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 28.06.2017r.

Obszar posiada dostęp do infrastruktury technicznej tj. sieci wodociągowej, linii elektroenergetycznej i teletechnicznej.

Struktura użytkowania i zagospodarowania przedmiotowego obszaru przedstawia się następująco:

- grunty orne klasy bonitacyjnej RIVb, RV i RVI, odłogowane,
- grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych Lzr-RVI,
- nieużytki,
- wyrobiska,
- infrastruktura techniczna.

Grunty rolne na terenie objętym Planem nie podlegają ochronie na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz.2409 z późn. zm.) i nie wymagają uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nierolnicze.

3. ANALIZA USTALEŃ PLANU

3.1. Przedmiot i zakres Planu.

Przedmiotem ustaleń Planu jest określenie dla terenu położonego w miejscowości Kobylniki, przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania w zakresie lokalizacji terenów górnictwa i wydobywania kopalin.

Skutkiem realizacji ustaleń Planu będzie możliwość przeznaczenia gruntów rolnych średnich, słabych i najslabszych o klasie bonitacyjnej RIVb, RV i RVI na cele nierolnicze.

3.2. Ustalenia Planu.

3.2.1. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu.

W ramach zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu Plan ustala:

- 1) *zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określonych w przepisach odrębnych;*
- 2) *zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska;*
- 3) *dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie wydobywania kopalin ze złoża metodą odkrywkową;*
- 4) *przywrócenie powierzchni terenu (w tym warstwy gleby) zajętego tymczasowo pod prace budowlane do stanu powierzchni czynnej biologicznie;*
- 5) *zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku stosownie do klasyfikacji akustycznej terenów ustalonej w odniesieniu do przeznaczenia terenu;*
- 6) *wyposażanie terenu w urządzenia zabezpieczające środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem;*
- 7) *zakaz prowadzenia prac przygotowawczych (ściągnięcie nadkładu) oraz prac eksploatacyjnych w pasach ochronnych;*
- 8) *zachowanie powierzchni biologicznie czynnej wg wskaźników ustalonych dla danego przeznaczenia;*
- 9) *uporządkowaną gospodarkę odpadami – unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami;*
- 10) *ochrona złóż surowców mineralnych:*
 - a) *dopuszcza się wydobywanie kopalin w ilości określonej w planie ruchu zakładu górnictwa,*
 - b) *prowadzenie eksploatacji złóż w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych, kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej,*
 - c) *racjonalne gospodarowanie złożem,*
 - d) *gospodarowanie wodami w zakładzie górnictwa prowadzić zgodnie z wymogami ustawy Prawo Wodne, z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich jakości i ilości,*
 - e) *rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.*

3.2.2. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Obszar objęty Planem posiada dostęp do następujących systemów uzbrojenia terenu: sieci wodociągowej, linii elektroenergetycznej i teletechnicznej. Na przedmiotowym obszarze funkcjonuje również gminna gospodarka odpadami oparta o zbiórkę selektywną.

Ustalenia Planu określają między innymi następujące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

1. *Koordinacja w czasie realizacji zabudowy i zagospodarowania terenu z wyprzedzającą lub równoczesną realizacją sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.*
2. *Inwestycja nie wymaga zaopatrzenia w wodę, ciepło, odprowadzenia ścieków.*
3. *Odprowadzenie wód opadowych powierzchniowo na nieutwardzony teren lub poprzez powierzchniowe systemy odwadniające (urządzenia ściekowe, rowy przydrożne). Wody opadowe odprowadzane do odbiornika powinny spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących ochrony środowiska;*
 - 1) *maksymalne zagospodarowanie wód opadowych w granicach działek budowlanych na zasadach określonych w przepisach odrębnych;*
 - 2) *dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odparowujących.*
4. *Zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejących i planowanych sieci elektroenergetycznych napowietrzno - kablowych średniego i niskiego napięcia.*
5. *Rozwiązanie gospodarki odpadami zgodnie z gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi wg zasad:*
 - 1) *selektywna zbiórka odpadów do pojemników zlokalizowanych na terenie posesji oraz na terenach*

ogólnodostępnych - postępowanie z odpadami zgodnie z hierarchią określoną w przepisach odrębnych;

- 2) gospodarka odpadami wg zasad ochrony środowiska: zapobiegać powstawaniu odpadów, zapewnić odzysk i unieszkodliwianie odpadów;
 - 3) postępowanie z masami ziemnymi usuwanymi lub przemieszanyymi w związku z wydobyciem kopaliny zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
 - 4) prowadzenie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi stosownie do przepisów odrębnych;
 - 5) zakaz lokalizacji składowisk odpadów.
6. W obszarze objętym planem nie występują urządzenia melioracyjne.

3.2.3. Zasady zagospodarowania terenów i kształtowania zabudowy

Plan wyodrębnia tereny o różnym przeznaczeniu:

- 1) tereny górnictwa i wydobycia oznaczone symbolem **G**;
- 2) teren komunikacji drogowej i poszerzeń dróg:
 - a) drogi dojazdowej – **KDD**;
 - b) drogi wewnętrznej - **KR**.

Dla terenu górnictwa i wydobycia oznaczonego na rysunku Planu symbolem **G** ustalono min.:

1. Przeznaczenie podstawowe – tereny górnictwa i wydobycia;
2. Przeznaczenie uzupełniające – objekty i urządzenia związane z funkcją podstawową oraz urządzenia infrastruktury technicznej, zalesienia
3. Zakaz realizacji innych funkcji za wyjątkiem użytkowania rolniczego.
4. Zasady zagospodarowania terenu min.:
 - a) zachowanie powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 10% powierzchni działki budowlanej;
 - b) wskaźnik powierzchni zabudowy nie może przekraczać 80%;
 - c) nadziemna intensywność zabudowy w granicach 0,01-0,2;
 - d) funkcjonowanie obiektów i urządzeń w ramach prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny;
 - e) zakazuje się zabudowy, za wyjątkiem realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych, urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją, przetwarzaniem i produkcją kopaliny, przy czym objekty te po zakończeniu eksploatacji powinny zostać usunięte;
 - f) dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
 - g) wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji np. kierunek wodny lub leśny – dopuszcza się wykorzystanie zbiornika wodnego do celów rekreacyjnych,
 - h) w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku tereny nie podlegają ochronie akustycznej.
5. Minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych - 2000 m².

3.3. Struktura funkcjonalno – przestrzenna.

Strukturę funkcjonalno – przestrzenną na obszarze objętym ustaleniami Planu będą tworzyć:

- tereny górnicze i wydobycia kopaliny,
- infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

3.4. Powiązania Planu z innymi dokumentami.

Projekt Planu powiązany jest z następującymi dokumentami:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Wyszogród, które określa dla obszaru objętego Planem następujące kierunki rozwoju przestrzennego, w zakresie:

- tereny występowania udokumentowanych złóż kopaliny – predysponowane do eksploatacji i gospodarczego wykorzystania.
- tereny dolesień.

Ustalenia analizowanego Planu w zakresie lokalizacji terenów górniczych i wydobycia kopaliny nie naruszają określonych w Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I LOKALNYM

Cele ochrony środowiska przyjęte w dokumentach nadrzędnych odnoszące się do planowania przestrzennego są następujące:

- podstawą jest zasada zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska,
- zapewnienie rozwiązań niezbędnych do ograniczenia powstawania zanieczyszczeń, przywracanie środowiska do właściwego stanu,
- ustalenie warunków realizacji przedsięwzięć umożliwiających uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska,
- przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu powinny w jak największym stopniu zapewniać zachowanie jego walorów krajobrazowych,
- utrzymanie równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska w szczególności przez: rozwiązanie problemów gospodarki wodnej, ściekowej, odpadami, kształtowanie terenów zieleni, zapewnienie ochrony walorów krajobrazowych, uwzględnienie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi, ochrony wód, gleby, ochrony przed hałasem.

Przełożenie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym na obszar objęty Prognozą znajduje odzwierciedlenie w polityce przestrzennej województwa mazowieckiego, podstawowym narzędziem jej realizacji w przestrzeni na poziomie regionu jest **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego** wyznaczający kierunki zagospodarowania przestrzennego. Określona w nim polityka przestrzenna, dąży do zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju, zachowania spójności społeczno - gospodarczej i terytorialnej, wzrostu konkurencyjności gospodarki regionu oraz tworzenia nowych miejsc pracy, zakłada zintegrowane planowanie rozwoju województwa mazowieckiego łączy aspekty społeczne, gospodarcze i środowiskowe. W w/w Planie wyznaczono obszary funkcjonalne zawierające się w obszarach strategicznej interwencji wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030. Teren gminy i miasta Wyszogród położony jest w obszarze funkcjonalnym „*wiejskie obszary funkcjonalne uczestniczące w procesach rozwojowych*”, który obejmuje tereny ściśle powiązane z najważniejszymi ośrodkami miejskimi, położone w strefie oddziaływania potencjału rozwojowego miast, charakteryzujące się dobrymi połączeniami komunikacyjnymi z miastami i co za tym idzie ułatwionym dostępem do rynku pracy, usług publicznych i usług wyższego rzędu. Na tych terenach zauważalne jest zjawisko suburbanizacji oraz zatracania ich wiejskiego charakteru związanego z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych. Zasady zagospodarowania przestrzennego w w/w obszarze funkcjonalnym obejmują między innymi:

- *ochronę terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy;*
- *przeciwdziałanie negatywnym skutkom suburbanizacji w aspekcie ochrony środowiska;*
- *ochronę krajobrazu przed chaosem inwestycyjnym i kształtowanie ładu przestrzennego;*
- *przeciwdziałanie presji urbanizacyjnej na najcenniejsze i najbardziej produktywne obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej;*
- *wspieranie działalności gospodarczej towarzyszącej produkcji rolnej, a także dążenie do zrównoważonego rozwoju funkcji pozarolniczych.*

W zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczących ochrony środowiska i zasobów przyrody Plan wyróżnia obszary ochrony prawnej i strefy ochronne uzdrowisk oraz obszary ochrony środowiska, w których określa działania w zakresie: ochrony bioróżnorodności i krajobrazu, ochrony lasów, gleb i wód, a także poprawy jakości powietrza i klimatu akustycznego. Plan ponadto określa postulaty i rekomendacje do podmiotów realizujących politykę przestrzenną na obszarze województwa. Mogą one stanowić (...) elementy fakultatywne do uwzględnienia w dokumentach planistycznych gmin. W zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody, w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego postuluje się między innymi następujące działania:

- *zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu m.in. poprzez adekwatne zapisy w MPZP;*
- *ograniczenie działań negatywnie wpływających na walory krajobrazowe,*
- *dążenie do zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjającej retencji wód opadowych, głównie w miastach;*
- *racjonalną gospodarkę złożami kopalin (w tym również zasobów wód leczniczych i termalnych), w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej i kopalin towarzyszących oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnego wpływu na środowisko;*
- *ograniczanie degradacji litosfery, w tym warstwy glebowej, jak również niekorzystnych zmian w krajobrazie i gospodarce wodnej, związanych z powierzchnią eksploatacją surowców mineralnych m.in. poprzez rekultywację terenów poeksploatacyjnych;*
- *w zakresie poprawy jakości powietrza - zamiana paliw na niskoemisyjne oraz rozwój odnawialnych źródeł energii.*

Powyższe ustalenia znajdują odzwierciedlenie w ustaleniach Planu poprzez zapisy odnośnie ochrony środowiska i parametrów zagospodarowania dla terenów w miejscowości Kobylniki.

4.1. Uwzględnienie celów ochrony środowiska w projekcie Planu.

Zasada zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, przyjęta jako jeden z celów ochrony środowiska w dokumentach nadrzędnych, została uwzględniona w analizowanym Planie poprzez ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Ustalono m.in.:

- 1) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określonych w przepisach odrębnych;
- 2) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z dopuszczeniem lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z zakresu wydobywania kopalin ze złoża metodą odkrywkową;
- 3) przywrócenie powierzchni terenu (w tym wierzchniej warstwy gleby) zajętego tymczasowo pod prace budowlane do stanu powierzchni czynnej biologicznie;
- 4) wyposażanie terenu w urządzenia zabezpieczające środowisko gruntowo - wodne przed zanieczyszczeniem;
- 5) zachowanie powierzchni biologicznie czynnej wg wskaźników ustalonych dla danego przeznaczenia;
- 6) uporządkowaną gospodarkę odpadami – unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami;

oraz ochronę złóż surowców mineralnych poprzez:

- a) dopuszcza się wydobywanie kopalin w ilości określonej w planie ruchu zakładu górniczego,
- b) prowadzenie eksploatacji złóż w sposób gospodarczo uzasadniony oraz przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i maksymalnej ochronie walorów krajobrazowych, kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej,
- c) racjonalne gospodarowanie złożem,
- d) gospodarowanie wodami w zakładzie górniczym prowadzić zgodnie z wymogami ustawy Prawo Wodne, z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich jakości i ilości,
- e) rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Powyższe ma na celu zabezpieczenie prawidłowego funkcjonowania i standardów środowiska.

4.2. Uwzględnienie celów środowiskowych Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza rzeki Wisły w analizowanym projekcie Planu.

Cele środowiskowe ustalono w Planie Gospodarowania Wodami (PGW) na obszarze dorzecza rzeki Wisły, przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r., poz. 300). W poprzednim cyklu planistycznym 2016–2021 cele środowiskowe ustalone były w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021. Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- *niepogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;*
- *osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;*
- *stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;*
- *odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;*
- *osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.*

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- *dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;*
- *bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;*
- *stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;*
- *spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.*

Celem środowiskowym dla JCWP RW i RWr jest również zapewnienie drożności cieku dla migracji ryb. Zgodnie z art. 59 pr.w. celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- *zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;*
- *zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;*
- *ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.*

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik.

✓ **Analiza wpływu na cele środowiskowe jednolitych części wód powierzchniowych**

Obszar objęty Planem znajduje się w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych JCWP zlokalizowanych w Regionie Wodnym Środkowej Wisły o nazwie Struga, w zakresie oceny stanu ogólnego brak danych.

Ocena stopnia osiągnięcia celów środowiskowych dokonana została na podstawie analizy elementów fizykochemicznych, chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, przeprowadzonej na podstawie wyników monitoringu prowadzonego przez GIOŚ; osiągnięcie celów środowiskowych dla analizowanej JCWP zostało określone jako zagrożone.

Charakterystyka JCWP:

Nazwa JCWP	Europejski kod JCWP	Stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Struga	RW20001027189	brak danych	zagrożona

Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Określony w Planie kierunek zagospodarowania w zakresie lokalizacji terenów górniczych i wydobywania kopalin nie generuje powstawania ścieków komunalnych i przemysłowych, generuje powstawanie odpadów, głównie mas ziemnych. Z uwagi na przyjęte rozwiązania (wyposażenie terenu w urządzenia zabezpieczające środowisko gruntowo - wodne przed zanieczyszczeniem, unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami, prowadzenie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi stosowanie do przepisów odrębnych, gospodarowanie wodami w zakładzie górniczym zgodnie z wymogami ustawy Prawo Wodne, z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich jakości i ilości), nie stanowią one zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCWP Struga.

✓ **Analiza wpływu na cele środowiskowe jednolitej części wód podziemnych**

Obszar objęty Planem znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 48. Stan ilościowy i chemiczny JCWPd został oceniony jako dobry.

Dla obszaru dorzecza Wisły osiągnięcie celów środowiskowych dla analizowanej JCWPd zostało określone jako niezagrażone.

Charakterystyka JCWPd:

Nazwa JCWPd	Europejski kod JCWPd	Ocena stanu		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
		ilościowego	chemicznego	
48	PLGW200048	dobry	dobry	niezagrożona

Dla w/w JCWPd determinujące stan wód są presje chemiczne - presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem.

Lokalizacja terenów górniczych i wydobywania kopaliny nie generuje powstawania ścieków komunalnych i przemysłowych, generuje powstawanie odpadów, głównie mas ziemnych. Z uwagi na przyjęte rozwiązania (wyposażenie terenu w urządzenia zabezpieczające środowisko gruntowo - wodne przed zanieczyszczeniem, unieszkodliwianie odpadów zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami, prowadzenie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi stosowanie do przepisów odrębnych, gospodarowanie wodami w zakładzie górniczym zgodnie z wymogami ustawy Prawo Wodne, z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich jakości i ilości), nie spowoduje bezpośredniego dopływu zanieczyszczeń, w tym szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (wód podziemnych) na terenie lokalizacji inwestycji, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego tych wód i nie będzie mieć negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego i jakościowego tych wód. Realizacja ustaleń Planu nie przyczyni się do zmiany obecnie występującego stanu/potencjału ekologicznego JCWP, a więc nie spowoduje możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły dla JCWPd nr 48.

5. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA.

5.1. Położenie obszaru objętego opracowaniem.

Teren objęty Planem położony jest w północnej części gminy Wyszogród, w miejscowości Kobylniki. Jest to obszar o powierzchni około 6 ha, niezabudowany, który wg ewidencji gruntów stanowią użytki rolne tj. gunty orne o klasie bonitacyjnej RIVb, RV i RVI, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych Lzr-RVI oraz nieużytki N.

Opis, analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego sporządzono w odniesieniu do stanu środowiska przyrodniczego gminy Wyszogród.

5.2. Cechy środowiska przyrodniczego.

5.2.1. Położenie fizycznogeograficzne terenu.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski w układzie dziesiętnym opracowanej przez J. Kondrackiego obszar gminy i miasta Wyszogród położony jest w obrębie dwóch mezoregionów:

- mezoregionu Wysoczyzna Płońska (318.61), zaliczanego do makroregionu Nizina Północnomazowiecka (318.6) i podprovincji Niziny Środkowopolskie (318) – prawie cały obszar gminy i miasta,
- mezoregionu Kotlina Warszawska (318.73), zaliczanego do makroregionu Nizina Środkowomazowiecka (318.7) i podprovincji Niziny Środkowopolskie (318) – niewielki fragment wzdłuż rzeki Wisły.

Teren objęty ustaleniami Planu usytuowany jest w mezoregionie Wysoczyzna Płońska.

Wysoczyzna Płońska to morenowa równina urozmaicona wzgórzami morenowymi i kemowymi ciągnącymi się równolegle do rzeki Wisły. Rzędne terenu przekraczają 100 m n.p.m., najwyższe wzniesienie ma wysokość 163 m n.p.m. Wysoczyzna to obszar rolniczy z małym udziałem lasów, glebami płowymi i brunatnoziemnymi na glinie morenowej i piaskach naglinowych.

5.2.2. Rzeźba terenu.

W ukształtowaniu powierzchni miasta i gminy można wyróżnić szereg form różniących się genezą: zdenudowaną wysoczyznę morenową, równinę sandrową, doliny denudacyjne, terasę nadzalewową doliny Wisły, terasy zalewowe, pola wydmowe, krawędź doliny.

Większość terenu gminy i miasta Wyszogród pod względem morfogenetycznym to obszar zdenudowanej wysoczyzny staroglacjalnej, utworzonej w okresie zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał północnomazowiecki), monotonnie opadającej w kierunku południowym. Główne urozmaicenie ogólnie płaskiego obszaru gminy stanowią występujące lokalnie kemy, moreny, doliny rzek i cieków oraz krawędź doliny Wisły. W mieście rzeźbę terenu urozmaicają jary, wąwozy i skarpy wiślana. Różnica wysokości na terenie gminy, między korytem Wisły – 60 m n.p.m., a pagórem moreny akumulacyjnej w północno-zachodniej części gminy (między Kobylnikami, a Słominem) – 162,6 m n.p.m. wynosi 100 metrów.

Teren objęty Planem posiada urozmaiconą rzeźbę, częściowo wynika to z prowadzonych prac wydobywczych w bezpośrednim sąsiedztwie - wyrobisko o średniej głębokości około 16 m. W obrębie Planu różnice poziomów wynoszą około 13,3 m; rzędne kształtują się w granicach od około 144,20 m n.p.m. do około 157,50 m n.p.m..

5.2.3. Budowa geologiczna.

Obszar gminy Wyszogród położony jest na terenie dużej jednostki tektonicznej - zachodniej części Niecki Mazowieckiej.

W budowie geologicznej można wyróżnić utwory :

- *trzeciorzędowe*, zaliczane do oligocenu, miocenu i pliocenu. Ich miąższość wynosi od 100 do 200m. *Oligocen* występuje w postaci piasków, mułów i ilów. Miąższość tych osadów wynosi od kilku do około 50 m. *Miocen* występuje w postaci osadów składających się z ilów, ilów pylastych. Miąższość utworów wynosi od 30 m do 140 m. *Pliocen* występuje głównie w postaci ilów pstrych, ich miąższość dochodzi do 70 m.
- *czwartorzędowe* wykształcone w plejstocenie, występujące w większości w postaci glin zwałowych szarych na przeważającym obszarze gminy i miasta, a także jako piaski akumulacji lodowcowej z głazami na glinie zwałowej – środkowa i północna część gminy. Na terenie całej gminy występują osady zlodowacenia środkowopolskiego, wśród nich piaski: drobnoziarniste, mulaste, muły, iły oraz iły warwowe. W okolicach wsi Kobylniki i Słomin występuje morena czołowa zbudowana ze żwirów, piasków warstwowych oraz materiału drobnego i piaszczysto- mulastego.

W dnach dolin występują piaszczyste osady rzeczne holocenijskie - typu namulów, mad i piasków rzecznych.

Budowę geologiczną terenu objętego Planem stanowią utwory czwartorzędowe: plejstoceńskie piaski, żwiry i głazy moren czołowych oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe występujące w postaci mieszanki żwirowo-piaskowej (pospółki) i piasków budowlanych.

5.2.4. Gleby.

Rolnicza jakość gleb na obszarze gminy jest zróżnicowana, występują:

- gleby płowe - dość żyzne gleby brunatnoziemne, średniej jakości. Właściwości rolnicze tych gleb zależą od ich rodzaju oraz od poziomu kultury rolnej. Gleby płowe przy wysokiej kulturze rolnej stanowią kompleks żytni dobry lub bardzo dobry. Gleby te występują pod lasami liściastymi i mieszаныmi. Najczęściej uprawiane na tych ziemiach są: pszenica, jęczmień, żyto, owies, rzepak, groch, buraki cukrowe, ziemniaki, koniczyna, lucerna i proso.
- gleby bielcowe - ubogie gleby z klasy gleb bielicoziemnych. Rozwinęły się na piaskach pradolin, sandrów i wydm śródlądowych w procesie bielcowania. Charakteryzują się bardzo kwaśnym odczynem. Posiadają bardzo mało wilgoci. Występują tylko w północnej części gminy. Ze względu na ubóstwo składników mineralnych oraz próchnicy są w większości porośnięte borami sosnowymi.

Odporność gleb na degradację na terenie gminy jest duża, jedynie w części północno - wschodniej średnia.

Teren objęty ustaleniami Planu stanowią głównie grunty orne słabe i najslabsze klasy bonitacyjnej RV i RVI oraz na niewielkim obszarze grunty orne średnie klasy RIVb; są to głównie gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne kompleksu żytniego bardzo słabego (żytnio – łubinowego).

5.2.5. Wody powierzchniowe i podziemne.

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe na terenie gminy reprezentowane są przez rzekę Wisłę, jej dopływ Strugę i Gawarek, oraz szereg cieków i rowów o małych przepływach, które w sezonie letnim wysychają. Występują też oczka wodne i stawy.

Rzeki Wisłę i Strugę charakteryzuje, podobnie jak większość rzek Polski śnieżno - deszczowy ustrój zasilania. Zasilanie śnieżne powoduje wysokie stany wody na wiosnę, natomiast zasilanie deszczowe związane jest z letnim maksimum opadowym. Najniższe stany przypadają zwykle na jesień. Dopływy Wisły - Struga i Gawarek płyną głębokimi korytami około 2 - 3,5 m i nie wylewają. Południowo - zachodnia część gminy to płytkie, rozległe obniżenie, przez wiele miesięcy w roku podmokłe. Znajduje się tam niewielkie stawy, liczne źródła i występują wysięki u podnóża i w dolinie Wisły. Koryto rzeki Wisły koło Wyszogrodu ma szerokość około 400 – 750 m, z wyspami okresowo zalewanymi oraz jedną wyspą stałą tzn. „Kępą Wyszogrodzką”.

Rzeka *Struga* jest niewielkim ciekim, w środkowym biegu przyjmuje lewy dopływ - rzeczkę Gawarek; ma długość 14,5 km i zlewnię w przeważającej części położoną na terenie gminy Wyszogród.

Liczne zbiorniki wodne naturalne i sztuczne występują w miejscowościach: Ciuczkowo, Rębowo, Gródkowo, Pozarzyn, Kobylniki, Słomin, Drwały, większość z nich pełni role przeciwpożarowe, retencyjne i rekreacyjne.

Obszar gminy i miasta Wyszogród znajduje się w granicach jednolitych części wód powierzchniowych o nazwie: Struga, Wisła od Narwi do zbiornika Włocławek oraz Mołtawa.

Teren objęty Planem położony jest w obrębie JCWP o nazwie Struga (RW20001027189).

Charakterystyka JCWP:

Nazwa JCWP	Kod JCWP	Status	Typ	Stan JCWP
Struga	RW20001027189	Naturalna część wód	Potok lub strumień nizinny piaszczysty (PNp)	brak danych

Wody gruntowe i podziemne

W zakresie *wód gruntowych* na terenie gminy i miasta można wyróżnić trzy strefy:

- *obszar doliny Wisły*, zasilany wodami opadowymi i spływem podziemnym z terenów sąsiednich. Zwierciadło I poziomu przy stanie zbliżonym do średniego utrzymuje się na poziomie około 1 m p.p.t do około 2,0 m p.p.t.. Część terenów jest okresowo zalewana, na pozostałej występują podmokłości będące efektem podsiąkania,
- *obszary pozadolinne o swobodnym zwierciadle*, wody gruntowe występują na głębokości około 2,0 m p.p.t. w przewadze 1,5 - 2,5 m p.p.t. ,
- *obszary pozadolinne o nieciągłym zwierciadle wody*, cechą charakterystyczną tej strefy jest występowanie wód gruntowych, generalnie głębiej niż 2,5 m.p.p.t. . W sąsiedztwie cieków na głębokości 1,0 - 2,0 m p.p.t.

Gmina i miasto Wyszogród znajduje się w granicach GZWP – Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215A. Jest to zbiornik wód w ośrodku porowym występujących w osadach trzeciorzędowych wyróżnionych jako Subniecka Warszawska (część centralna). Średnia głębokość ujęć czerpiących wodę z tej jednostki wynosi 160 m . Znaczna głębokość zbiornika decyduje o stosunkowo dobrej izolacyjności wód od powierzchni i ich średniej i dużej waloryzacji - mała wrażliwość na wpływ czynników antropogenicznych - struktury hydrogeologiczne są dobrze izolowane (wysoczyzna).

Główny *użytkowy poziom wodonośny* znajduje się w utworach *czwartorzędu*. Odnacza się on znaczną zmiennością w rozprzestrzenieniu poziomym i pionowym warstw wodonośnych oraz zmiennością wykształcenia litologicznego. Wydajność tego poziomu jest zróżnicowana od kilku do 100 m³/h.

Jakość wód podziemnych uzależniona jest od działalności człowieka i antropogenicznych czynników, które prowadzą do zmian własności fizycznych i chemicznych obniżając ich walory jakościowe.

Obszar gminy Wyszogród znajduje się w granicach jednolitych części wód podziemnych nr 48.

Charakterystyka JCWPd:

Nazwa JCWPd	Kod JCWPd	Ocena stanu		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
		ilościowego	chemicznego	
48	PLGW200048	dobry	dobry	niezagrożona

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych należących do sieci krajowej.

W obszarze gminy i miasta Wyszogród nie są zlokalizowane punkty badawcze wód podziemnych, najbliższy punkt krajowego monitoringu wód podziemnych znajduje się w miejscowości: Mała Wieś (gmina Mała Wieś) - punkty badawczy wód podziemnych nr 2267, JCWPd 48, w którym cena jakości wód podziemnych wykazała:

- klasa wód w roku 2022 r. – V (wody złej jakości).

5.2.6. Klimat.

Obszar objęty analizą wg regionalizacji klimatycznej Polski opracowanej przez W. Okołowicz i D. Martyn położony jest w Regionie Mazowiecko – Podlaskim i jest klimatem z przewagą wpływów kontynentalnych. Wg regionalizacji rolniczo - klimatycznej Polski opracowanej przez Gumińskiego i zmodyfikowanej przez J. Kondrackiego omawiany teren położony jest w VIII Dzielnicy Środkowej.

Klimat charakteryzują następujące elementy:

- Średnia roczna temperatura powietrza: 7,2 – 7,9 °C,
- Średnia temperatura powietrza najzimniejszego miesiąca: - 2,9 do -3,7 °C,
- Średnia temperatura powietrza najcieplejszego miesiąca: 17,9 - 18,6 °C,
- Wysokość średnich rocznych opadów atmosferycznych: około 500- 540 mm,
- Średnia wilgotność względna: 78-80%.

Dominują wiatry zachodnie, które stanowią blisko połowę ogólnej liczby wiatrów, najrzadziej wiatr północny i północno- wschodni w dolinie Wisły, a południowe na wysoczyźnie.

Warunki klimatu lokalnego na urozmaiconym obszarze gminy ulegają modyfikacjom spowodowanym lokalnymi czynnikami klimatotwórczymi takimi jak: rzeźba terenu, pokrycie i szata roślinna, różnicami zalegania wód gruntowych. Obszary wysoczyzny morenowej (w tym miejscowość Kobylniki) charakteryzują się wyrównanymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością i korzystną wymianą powietrza.

Wg danych dla województwa mazowieckiego w 2021 roku średnia roczna temperatura powietrza wynosiła 8°C – 9°C, maksymalna temperatura wynosiła 27°C - 30°C a minimalna kształtowała się na poziomie od - 8°C do - 11°C. Wysokość opadów atmosferycznych cechowało silne zróżnicowanie miesięczne; średnia wysokość opadów atmosferycznych wynosiła około 600 mm; rok 2021 na terenie województwa mazowieckiego sklasyfikowano jako normalny.

Obszar objęty Planem należy do obszarów silnie zagrożonych występowaniem suszy atmosferycznej (III), ekstremalnie zagrożonych suszą rolniczą (IV) oraz umiarkowanie zagrożonych suszą hydrologiczną i hydrogeologiczną (II). Dla obszaru łączne zagrożenie suszą określono jako silne (III).

5.2.7. Szata roślinna.

Szata roślinna jest integralnym składnikiem środowiska przyrodniczego, a zróżnicowanie jej stanowi wypadkową czynników siedliskowych jak podłoże geologiczne i warunki wilgotnościowe.

Występujący na przedmiotowym terenie krajobraz roślinny odznacza się znacznym stopniem odkształcenia roślinności od stanu naturalnego, co jest następstwem odłogowania wcześniej rolniczo wykorzystywanego terenu i prowadzonej eksploatacji kopalni, szata roślinna jest uboga, przekształcona antropogenicznie. Dominuje roślinność charakterystyczna dla terenów odłogowanych, terenów dróg: gatunki synantropijne roślinności ruderalnej. Występują zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne stanowiące sukcesje pobliskiej roślinności leśnej, ich

skład gatunkowy stanowią głównie sosny, brzozy, grab, dęby szypułkowe, w zakrzewieniach - kruszyna, bez, dereń, jaśminowiec. Pobliskie lasy są częścią większych kompleksów leśnych występujących w rejonie miejscowości Kobylniki, Słomin na obszarze pagórów moreny akumulacyjnej. Jest to las mieszany świeży z fragmentem boru mieszanego świeżego z bardzo urozmaiconym drzewostanem (dąb, grab, brzoza, sosna, świerk).

Na analizowanym terenie i w jego otoczeniu nie występują siedliska wymienione w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.*

5.2.8. Fauna.

Świat zwierząt na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie kształtowany jest przede wszystkim poprzez czynniki antropogeniczne, głównie rolnictwo i otaczające kompleksy leśne. Występujące w omawianym rejonie zwierzęta są charakterystyczne dla granicy krajobrazu rolniczego z kompleksami leśnymi. Faunę stanowią głównie gatunki, które dostosowały się do antropogenicznego układu biocenotycznego. Wśród owadów są to pospolite szkodniki, a wśród ssaków – gryzonie (mysz polna, polnik zwyczajny i bury, polnik północny), ssaki owadożerne (jeż, kret, ryjówka). Z sąsiedztwem drobnych kompleksów leśnych związane jest występowanie dzikiej zwierzyny – na polach żerują zające, sarny, lisy. Najbardziej liczna jest fauna ptasia, głównie gatunki pospolite, w tym również związane z sąsiedztwem lasów. W lasach boru mieszanego dominujące gatunki to zięba, trznadel, świergotek drzewny. Na łąkach i polach uprawnych lęgają się czajki, skowronki polne, pokląskwy, przedstawiciele kuraków (kuropatwa i bażant), a także ptaki drapieżne (myszołów). Z siedzibami ludzkimi związane są: bocian biały, jaskółki, wróbel, mazurek. Zadrzewienia śródpolne to miejsca lęgowe grzywacza i turkawki. Reprezentacja gadów i płazów jest uboga. Wśród gadów spotyka się wyłącznie nieliczne zwinki. Bogatsza jest fauna płazów co związane jest z wypełnionymi wodą wyrobiskami, spotkać można pospolitą ropuchę szarą, grzebiuszkę i żaby jeziorkowe. Teren nie przedstawia walorów przyrodniczych dla gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem. Nie występują też okazy fauny Polski, dla których uzasadnione byłoby podjęcie ochrony prawnej lub ustalenie ochrony gatunkowej.

5.2.9. Złoża surowców mineralnych.

Na terenie objętym Planem zostały udokumentowane złoża surowców mineralnych – piaski i żwiry.

Według danych zawartych w bazie MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) wg stanu na 31.12.2022r. w obszarze Planu udokumentowano następujące złoża kopalin pospolitych (piaski i żwiry):

- Kobylniki II – mieszanka żwirowo-piaskowa,
- Kobylniki III – eksploatacja złoża zaniechana,
- Kobylniki IV – zasoby geologiczne: bilansowe 262,92 tys. ton, eksploatacja złoża zaniechana,
- Kobylniki V – piaski budowlane,
- Kobylniki VI - zasoby geologiczne: bilansowe 1721,65 tys. ton, przemysłowe 672,70 tys. ton, złoża zagospodarowane.

Dla złóż Kobylniki III, Kobylniki VI – pole B wyznaczono obszary górnicze

5.2.10. Zanieczyszczenia powietrza.

Według Raportu za rok 2022 dotyczącego rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim, opracowanego przez GIOŚ Departament Monitoringu Środowiska, strefa mazowiecka do której należy obszar gminy i miasta Wyszogród, na podstawie kryteriów ustanowionych w celu:

1. ochrony zdrowia ludzi (klasyfikacja podstawowa) dla zanieczyszczeń:
 - SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, Pb, As, Cd, Ni, O₃, PM10 zalicza się do klasy A,
 - PM2.5 zalicza się do klasy A1,

- B/a/P zalicza się do klasy C.
2. ochrony roślin dla zanieczyszczeń:
- SO₂, NO_x, O₃ zalicza się do klasy A.

Według kryterium ochrony zdrowia ludzi, stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych w zakresie następujących substancji:

- strefa mazowiecka (benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10).

Główną przyczyną występowania w/w przekroczeń jest niska emisja – emisja z indywidualnego ogrzewania budynków w okresie zimowym. Na poziom stężenia pyłu istotny wpływ mają również niekorzystne warunki meteorologiczne.

Ponadto, w strefie mazowieckiej został przekroczony również poziom celu długoterminowego ozonu. W przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefa mazowiecka uzyskała klasę D2. Konieczne jest w tej strefie podjęcie i prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Proces eksploatacji kopalni wśród wielu ujemnych zjawisk niesie za sobą również wzrost poziomu emisji hałasu do środowiska. Najbardziej dokuczliwym źródłem hałasu jest transport i praca maszyn. Hałas ten stwarza dyskomfort akustyczny w rejonie oddziaływania.

W bezpośrednim sąsiedztwie dróg ze zwiększonym ruchem komunikacyjnym występują przewyższenia wartości średnich rocznych stężeń NO₂ i benzenu nad wartościami tła. Na terenie gminy i miasta źródłem ponadnormatywnego hałasu komunikacyjnego i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (przewóz materiałów niebezpiecznych) jest ruch na drodze krajowej Nr 62 relacji Włocławek – Płock - Warszawa i na drodze krajowej Nr 50 relacji Ostrów Mazowiecka – Żyrardów - Ciechanów.

Na terenie gminy i miasta Wyszogród nie jest prowadzony monitoring poziomu hałasu komunikacyjnego.

5.3. Środowisko kulturowe i krajobraz.

5.3.1. Walory środowiska kulturowego.

Na obszarze objętym ustaleniami Planu nie występują zabytki nieruchome i archeologiczne podlegające ochronie na mocy przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5.3.2. Walory krajobrazowe.

Analizowany obszar posiada walory krajobrazowe w ramach drobnopowierzchniowej mozaiki pól uprawnych, kompleksów lasów, zadrzewień śródpolnych, zbiorników (oczek) wodnych. Bezpośrednie i dalsze otoczenie to głównie krajobraz antropogeniczny rolniczy oraz krajobraz terenów zabudowanych głównie o funkcji zagrodowej

5.4. Formy ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Na terenie gminy i miasta Wyszogród występują następujące formy ochrony przyrody:

- **obszary chronionego krajobrazu:**

Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu - obszar utworzony w celu ochrony wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnione funkcje korytarzy ekologicznych. Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest w obszarze korytarza ekologicznego, który zapewnia powiązania przyrodnicze (ponadregionalne, regionalne i lokalne) z Kampinoskim Parkiem Narodowym oraz z Gostynińsko – Włocławskim Parkiem Krajobrazowym.

Obszar objęty Planem położony jest w odległości około 7,5 km od granic Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

- **obszary Natura 2000:**

Dolina Środkowej Wisły (obszar specjalnej ochrony ptaków)

Głównym celem powołania ostoi jest występująca tu cenna z europejskiego punktu widzenia awifauna. W Dolinie Środkowej Wisły gniazduje około 50 gatunków ptaków wodno-błotnych. Występują tu co najmniej 23 gatunki ptaków ważne w skali europejskiej, a także 9 gatunków wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.

Obszary objęte Planem położony jest w odległości około 10,0 km od granic Obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły.

Kampinoska Dolina Wisły (specjalny obszar ochrony siedlisk)

Obszar jest fragmentem jednego z najważniejszych europejskich korytarzy ekologicznych. Charakterystycznym elementem tutejszego krajobrazu są lasy łąkowe - ginące w skali Europy nadrzeczne łąki wierzbowe i topolowe a także łąki olszowo-jesionowe oraz łąki wiązowo - jesionowe oraz grądy subkontynentalne. Występują również starorzecza, zwane wiślickami oraz łąki, z których do najcenniejszych należą ekstensywnie użytkowane łąki rajgrasowe, łąki wiechlinowo - kostrzewowe oraz bardzo rzadkie zmiennowilgotne łąki trzęślicowe. Różnorodność siedlisk warunkuje znaczne bogactwo gatunkowe zwierząt i roślin, w tym wielu chronionych i zagrożonych wymarciem.

Obszar objęty Planem położony jest w odległości około 9,0 km od granic Obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły.

• **pomniki przyrody**

Na terenie gminy i miasta Wyszogród występuje 6 pomników przyrody. Są to zarówno pojedyncze drzewa jak i grupy drzew (dąb szypułkowy, wiąz szypułkowy, kasztanowiec biały). Drzewami pomnikowymi są dęby szypułkowe i jesion wyniosły.

• **użytki ekologiczne**

Na terenie gminy Wyszogród znajdują się 4 użytki ekologiczne, gdzie tej szczególnej formie ochrony podlegają tereny zabagnione i wyrobisko po torfie.

Obszar objęty Planem położony jest poza granicami terenów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

5.5. Stan środowiska na obszarach o przewidywanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko.

W granicach terenu objętego Planem i w sąsiedztwie funkcjonują następujące przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r., poz.1839 z późn. zm.):

- tereny górnicze,
- układ komunikacyjny i istniejąca infrastruktura techniczna.

Ustalenia Planu przewidują lokalizację terenów górnictwa i wydobywania, przedsięwzięcia te mogą zaliczać się do terenów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko w rozumieniu przepisów *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r., poz.1839 z późn. zm.). Zgodnie z §3 ust. 1 pkt 40 w/w *Rozporządzenia* planowana w ramach realizacji ustaleń Planu działalność, czyli:

- a) *wydobywanie kopalin metodą odkrywkową bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:*
- na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - w odległości nie większej niż 250 m od terenów zabudowy mieszkaniowej,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopaliny metodą odkrywkową,
- b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha (...),

zalicza się do przedsięwzięć, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Obecnie stan środowiska na terenach w/w lokalizacji jest porównywalny ze stanem środowiska przyrodniczego na terenie gminy, za wyjątkiem zniekształconych powierzchniowych utworów geologicznych i rzeźby terenu.

5.6. Istniejące problemy ochrony środowiska.

Problemy optymalnego wykorzystania i ochrony zasobów środowiska w odniesieniu do analizowanego terenu związane są głównie z przekształceniem powierzchni ziemi, krajobrazu oraz usytuowaniem w jego sąsiedztwie kompleksów leśnych, co wiąże się z koniecznością zachowania ich funkcji ekologicznych. Z tego względu wymagane jest prawidłowe prowadzenie eksploatacji kopalni oraz bieżąca rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych w celu zminimalizowania zakłóceń funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

6. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU

Brak realizacji ustaleń Planu będzie skutkować pozostawieniem analizowanego terenu w dotychczasowym, w rolniczym użytkowaniu z odłogowanymi polami i „dziką” eksploatacją kopalni.

Na analizowanym terenie przeważają gleby o słabych i najslabszych walorach agroekologicznych, niekorzystne dla prowadzenia gospodarki rolnej, zaniechanie uprawy powoduje niekontrolowaną sukcesję pobliskiej roślinności – grunty porastają na polach chwastami, w pobliżu lasów samosiejkami sosny i brzozy.

Brak realizacji Planu może również spowodować, że proces odkrywkowego badania terenu pod kątem występowania kopalin odbywać się będzie w sposób chaotyczny ze szkodą dla ładu przestrzennego oraz stanu środowiska (pogłębianie się problemów degradacji gleb oraz jakości i zasobów wód gruntowych). Do najniekorzystniejszych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji Planu można zaliczyć „dziką” eksploatację kopalin oraz nie wykorzystanie planu miejscowego jako instrumentu prowadzenia zorganizowanej i uporządkowanej polityki przestrzennej na terenie gminy.

Podsumowując można stwierdzić, że ogólnie brak realizacji ustaleń Planu szczególnie w zakresie zasad ochrony środowiska może przyczynić się do obniżenia standardów środowiska, głównie w zakresie takich elementów jak wody powierzchniowe i podziemne (spływ zanieczyszczeń), rzeźba terenu, gleby, powietrze atmosferyczne, przekształcenia krajobrazu.

7. PRZEWIDYWANE SKUTKI REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZ

Planowanie przestrzenne odgrywa ważną rolę w kształtowaniu struktury funkcjonalno - przestrzennej gminy, określa możliwości i ograniczenia w odniesieniu do poszczególnych obszarów.

Nowy obszar eksploatacji kopalin wprowadzony jest z uwagi na obowiązujące przepisy odrębne:

- możliwość wydobywania kopalin ze złóż pod warunkiem, że nie narusza to sposobu wykorzystania nieruchomości ustalonej w studium,
- konieczność uzgodnienia koncesji na wydobycie kopalin z Wójtem na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Jednocześnie lokalizacja w Planie funkcji terenów górnictwa i wydobycia kopalin jest związane z zasobnością warstw geologicznych w kruszywa potrzebne w procesach inwestycyjnych związanych z budownictwem.

7.1. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania na środowisko i zabytki.

Skutkiem realizacji ustaleń Planu będzie możliwość przeznaczenia gruntów rolnych średnich, słabych i najslabszych klas bonitacyjnych RIV, RV i RV na cele nierolnicze.

Potencjalnie znaczące oddziaływania na środowisko mogą zaistnieć w wyniku realizacji i funkcjonowania przedsięwzięć określonych w Planie tj. terenów eksploatacji kopalin metodą odkrywkową.

Z uwagi, na możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, konkretne wielkości i zasięg ich wpływów zostanie określony na etapie procedury związanej z uzyskaniem koncesji na wydobywanie kopalin. Na tym etapie dla tego typu przedsięwzięć ewentualny obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdzi w drodze postanowienia organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w postanowieniu organ określi jednocześnie zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym określony zostanie zasięg i wielkość wpływu oraz rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na środowisko.

Przewidywane przekształcenia środowiska na skutek realizacji sformułowanych ustaleń Planu w powiązaniu z ograniczeniem negatywnych wpływów:

• Wpływ ustaleń Planu na różnorodność biologiczną

Na terenach górniczych i wydobycia kopalin realizacja ustaleń Planu spowoduje krótkotrwałe, negatywne oddziaływanie na bioróżnorodność. Wystąpią one w trakcie procesu wydobywczego (usunięcie wierzchniej warstwy gleby i niskiej szaty roślinnej na obszarze stanowiącym około 90% powierzchni objętej Planem, zakłócenia bytowania fauny). W perspektywie długoterminowej, rekultywacja spowoduje wzbogacenie terenu o np. nowe obszary i siedliska (wodne, leśne w

zależności od ustalonego kierunku rekultywacji). Na terenach tych pojawią się nowe nasadzenia, które powinny obejmować w większości gatunki iglaste (sosna) oraz liściaste (brzoza, olsza, klon) lub zbiorniki wodne, które będą mogły być wykorzystane do celów rekreacyjnych. Pozwoli to na pojawienie się zróżnicowania fauny i flory na poziomie wyższym niż istniejący.

- **Wpływ ustaleń Planu na zdrowie i życie ludzi**

Zainwestowanie terenów objętych Planem wiąże się z nieznacznym chwilowym pogorszeniem klimatu akustycznego i higieny atmosfery wynikającym ze wzrostu natężenia ruchu i hałasu w fazie eksploatacji kopalni. Praca sprzętu i zwiększony ruch samochodowy może stanowić krótkotrwałe zagrożenie hałasem i wibracjami, szczególnie na terenach zabudowy zagrodowej położonych w sąsiedztwie. Nie wpłynie to jednak w sposób znaczący negatywnie na warunki życia mieszkańców, z uwagi na tymczasowy i krótkotrwały charakter oddziaływania oraz znaczną odległość terenu od najbliższej zabudowy mieszkaniowej – około 240 m.

Jednocześnie realizacja ustaleń Planu spowoduje rozwój inwestycji zwiększających liczbę miejsc pracy, co korzystnie wpłynie na poprawę jakości życia.

- **Wpływ ustaleń Planu na szatę roślinną**

Na terenie objętym Planem występuje szata roślinna odznaczająca się znacznym stopniem odkształcenia od stanu naturalnego, co jest następstwem odłogowania wcześniej rolniczo wykorzystywanego terenu, sukcesji roślinności leśnej i ruderalnej i prowadzonych prac wydobywczych w sąsiedztwie. Dominują gatunki synantropijne, szata roślinna jest uboga, przekształcona antropogenicznie. Górnictwo odkrywkowe w znacznym stopniu niszczy szatę roślinną na eksploatowanym terenie.

Na analizowanym obszarze nie występują gatunki roślin i grzybów chronionych lub zagrożonych, ani gatunki i siedliska przyrodnicze objęte ochroną na mocy Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz.1713). Nie ulegną więc zniszczeniu cenne siedliska przyrodnicze ani cenne stanowiska flory.

Tereny górnictwa i wydobywania kopalni po zakończonym procesie wydobywczym na skutek rekultywacji, w zależności od określonego jej kierunku, mogą zostać ponownie wykorzystane rolniczo, zagospodarowane jako teren leśny lub w przypadku prowadzenia rekultywacji w kierunku wodnym powstaną na nich nowe nasadzenia oraz zbiorowiska roślinności nadwodnej. W sposób korzystny wpłynie to na tworzenie się szaty roślinnej i zwiększenie jej różnorodności oraz poprawę walorów krajobrazowych terenu.

Ustalenia w zakresie konieczności rekultywacji mają na celu zabezpieczenie prawidłowego funkcjonowania środowiska. Trzeba też zauważyć, że nawet silnie przekształcone utwory geologiczne ale bez technicznej zabudowy mogą samoistnie odzyskać aktywność biologiczną.

- **Wpływ ustaleń Planu na zwierzęta**

Realizacji ustaleń Planu może spowodować zakłócenia bytowania i migracji drobnych zwierząt i nieznaczne zmniejszenie się zaplecza pokarmowego dla gatunków żerujących na granicy rolno-leśnej. Nie będą to oddziaływania istotne z uwagi na bardzo niewielki potencjał siedliskowy terenu inwestycyjnego (odłogowane pola) oraz sąsiedztwo lasów pozostających w dotychczasowym użytkowaniu. Oddziaływanie będzie miało charakter tymczasowy i krótkotrwały. Konflikty na linii obszary zagospodarowane a ekosystemy mogą wystąpić w większej mierze w sąsiedztwie istniejących w otoczeniu drobnych kompleksów lasów.

Realizacja Planu nie spowoduje likwidacji żerowisk drobnych zwierząt oraz nie spowoduje fragmentacji i zniszczenia cennych siedlisk. Poza tym po zakończeniu eksploatacji nastąpi odtworzenie szaty roślinnej w procesie rekultywacji lub samoistnie.

- **Wpływ ustaleń Planu na wody powierzchniowe i podziemne**

Na terenach górniczych w wyniku prac eksploatacyjnych – pracy sprzętu wydobywczego i środków transportu zagrożeniem jest potencjalny wyciek substancji szkodliwych do środowiska wodnego, powodujących jego zanieczyszczenie - nie będzie jednak ono większe od zagrożeń

związanych z komunikacją samochodową. Ograniczenie negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz zmiany stosunków wodnych można uzyskać przez odpowiedni proces wydobywania (np. bez odwadniania złoża) i zabezpieczenie miejsc postojów sprzętu.

- **Wpływ ustaleń Planu na zanieczyszczenie powietrza**

Rozwój planowanej funkcji może spowodować nieznaczny wzrost natężenia ruchu, a tym samym wzrost emisji zanieczyszczeń i hałasu na drogach i w pasach terenu bezpośrednio do nich przyległych. Emisja spalin w wyniku ruchu pojazdów oraz możliwego wzrostu ich liczby, może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych z silników samochodowych oraz wzrost hałasu komunikacyjnego. Najbardziej uciążliwymi zanieczyszczeniami emitowanymi przez pojazdy są węglowodory alifatyczne, których maksymalne stężenie chwilowe na krawędzi jezdni może osiągnąć 50% normy dopuszczalnej.

Na terenie eksploatacji kopalni przewiduje się wzrost emisji zanieczyszczeń pyłowo – gazowych oraz pogorszenie klimatu akustycznego ze względu na pracę sprzętu mechanicznego tj. koparek, spychaczy i samochodów transportujących kopaliny. Praca sprzętu i zwiększony ruch samochodowy w fazie eksploatacji kopalni może stanowić krótkotrwałe zagrożenie hałasem i wibracjami.

- **Wpływ ustaleń Planu na rzeźbę terenu**

Teren objęty Planem posiada różnorodną rzeźbę - różnice poziomów wynoszą około 13,3 m a rzędne kształtują się w granicach od około 144,20 m n.p.m. do około 157,50 m n.p.m.. W sąsiedztwie występuje wyrobisko głębokie na 16m. Rzeźbę terenu deformują osuwiska oraz przemieszczanie mas ziemnych tworząc warunki erozji wodnej i pęcznienia mas ziemnych.

Przekształcenia związane z eksploatacją kopalni spowodują naruszenie powierzchniowych utworów geologicznych, deformację rzeźby terenu oraz trwałe naruszenie hipsometrii terenu.

Nie przewiduje się deformacji rzeźby terenu prowadzącej do niekorzystnych zmian dla krajobrazu i funkcjonowania środowiska ponieważ proces rekultywacji zminimalizuje oddziaływanie wyrobisk – staną się częścią krajobrazu już istniejącego w sąsiedztwie.

- **Wpływ ustaleń Planu na gleby**

Teren objęty Planem to obszar gruntów rolnych o głównie słabych i najslabszych walorach agroekologicznych w klasie bonitacji RVI RVI, na niewielkim fragmencie o średnich walorach w klasie RIVb i RIV.

Realizacja ustaleń Planu spowoduje zniekształcenie struktury gleby (zlikwidowanie zasobu próchnicznego) – największe na etapie prac ziemnych. Naruszona zostanie próchnicza warstwa gleby i stabilność ekosystemów glebowych, zniszczona zostanie pokrywa glebowo – roślinna, wystąpi również absorpcja zanieczyszczeń pochodzących z atmosfery, systemu komunikacyjnego i gospodarki odpadami. W wyniku prac eksploatacyjnych na terenie górniczym może wystąpić erozja wodna – proces niszczenia powierzchniowych warstw gleby na zboczach polegający na wymywaniu i unoszeniu cząsteczek gleby przez spływające wody.

Jednocześnie może wystąpić zanieczyszczenie gleb odpadami stałymi; obowiązek prowadzenia uporządkowanej gospodarki odpadami – unieszkodliwianie odpadów, obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami niebezpiecznymi i przemysłowymi zgodnie z przepisami odrębnymi ograniczy negatywne skutki oddziaływania realizacji Planu na gleby.

- **Wpływ ustaleń Planu na klimat**

Nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji ustaleń planu na warunki klimatyczne.

Na modyfikację klimatu na terenach zurbanizowanych wpływają:

- zmiana charakterystyki termicznej podłoża,
- obniżenie wielkości parowania powierzchni biologicznie czynnych,
- emisja ciepła antropogenicznego (ciepło uwalniane do atmosfery w procesie spalania),
- zanieczyszczenie gazowe i pyłowe atmosfery.

Zwiększenie operowania promieni słonecznych, nasilenie wahań temperatury, osuszenie gruntu oraz zmniejszenie wilgotności powietrza oraz zmiana warunków anemometrycznych w przyziemnej warstwie atmosfery występuje głównie w wyniku powstania zabudowy kubaturowej. Plan ustala zakaz zabudowy, za wyjątkiem realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń

komunikacyjnych, urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją, przetwarzaniem i produkcją kopalni, przy czym obiekty te po zakończeniu eksploatacji mają zostać usunięte.

Oddziaływanie na zmiany klimatu wiąże się głównie z emisją gazów cieplarnianych jaka, w przypadku inwestycji związanych z wydobywaniem kopalni występuje na skutek pracy środków transportu, maszyn i urządzeń wydobywczych. Emisje te nie spowodują trwałych i negatywnych zmian w środowisku, będą miały charakter krótkotrwały i przejściowy.

✓ **Oporność ustaleń Planu na zmiany klimatu**

Główne tendencje zmian klimatu w Polsce to:

- wzrost temperatury powietrza (ze znaczącym wzrostem od 1989 r.) co skutkuje zwiększeniem osłonecznienia powierzchni ziemi oraz nasileniem występowania zjawisk ekstremalnych jak fale upałów,
- zmiana struktury opadów - obserwuje się w okresie letnim zanikanie opadów ciągłych i małych, opady są bardziej gwałtowne i krótkotrwałe z wydłużającymi się okresami suszy. Przyrost częstości i wydłużanie się okresów suszy glebowej i hydrogeologicznej wpływa na postępujący deficyt wód powierzchniowych i podziemnych do celów komunalnych.
- intensyfikacja występowania gwałtownych zjawisk pogodowych jak susze, wiatry huraganowe, trąby powietrzne oraz grad.

Teren objęty Planem to obszar funkcjonujący w ramach otwartej przestrzeni rolniczej, lasów i zadrzewień.

Przedmiotowy teren to obszar o niskim ryzyku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń ekstremalnych związanych z klimatem takich jak powódź, osuwiska. Teren jest silnie zagrożony suszą atmosferyczną (klasa III), ekstremalnie zagrożony suszą rolniczą (klasa IV), umiarkowanie zagrożony suszą hydrologiczną (klasa II) i hydrogeologiczną (klasa II); łączne zagrożenie suszą określono jako silne (klasa III).

Po zakończonym procesie wydobywczym przeprowadzona zostanie rekultywacja terenu w kierunku leśnym lub wodnym, co pozwoli na utrzymanie terenu jako aktywnego biologicznie. W kontekście zmian klimatu zwiększa to możliwości pochłaniania i składowania dwutlenku węgla w glebie i materii roślinnej, sprzyja regulacji przepływu i magazynowania wody, utrzymaniu i poprawie odporności, ograniczeniu podatności ekosystemu na obserwowane zmiany klimatu, pomaga w adaptacji do skutków zmian klimatu. W dłuższej perspektywie teren objęty Planem będzie odporny na występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak :

- stopniowy lub ekstremalny wzrost lub spadek temperatury powietrza,
- ekstremalne opady deszczu i inne wielkoskalowe opady atmosferyczne,
- powódzie,
- ekstremalnie silne wiatry.

jako konsekwencji zmian klimatu.

✓ **Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia Planu** – zastosowano ustalenia służące obniżeniu wrażliwości klimatycznej analizowanego obszaru np. rekultywacja terenów powyrobiskowych prowadzona w oparciu o ustalone przez organ wydający koncesję warunki rekultywacji (w kierunku leśnym lub wodnym), dopuszczenie zalesiania terenu w ramach ustalonego przeznaczenia uzupełniającego.

• **Wpływ ustaleń Planu na krajobraz**

Analizowany teren to krajobraz drobnopowierzchniowej mozaiki pól uprawnych, kęp zadrzewień i zakrzewień oraz powierzchni lasów. Bezpośrednie i dalsze otoczenie to krajobraz antropogeniczny podlegający ciągłym zmianom w wyniku działalności rolniczej i rozwoju różnych form zabudowy.

Realizacja ustaleń Planu spowoduje nieznaczną zmianę istniejącego krajobrazu w trakcie eksploatacji kopalni.

Po zakończonym procesie wydobywczym i rekultywacji terenu, obszar pozostanie elementem dominującego krajobrazu: mozaiki pól uprawnych, kęp zadrzewień i zakrzewień, drobnych kompleksów leśny, oczek wodnych wpisując się w już istniejące w sąsiedztwie

zagospodarowanie i szatę roślinną. Rekultywacja terenu prowadzona np. w kierunku leśnym, poprzez zadrzewienie i zakrzewienie wyrobiska, przyczyni się do poprawy walorów krajobrazowych terenu.

• **Wpływ ustaleń Planu na zasoby dziedzictwa kulturowego i krajobraz kulturowy**

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zabytki i krajobraz kulturowy - na terenie objętym ustaleniami Planu nie występują obiekty o walorach kulturowych podlegające ochronie konserwatorskiej oraz cenne elementy krajobrazu kulturowego.

• **Wpływ ustaleń Planu na dobra kultury współczesnej**

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń Planu na dobra kultury - brak obiektów.

• **Wpływ ustaleń Planu na zasoby naturalne**

Realizacja ustaleń Planu spowoduje zmniejszenie zasobności kopalin głównie piasku i żwiru.

• **Wpływ ustaleń Planu na formy ochrony przyrody**

Obszar objęty Planem położony jest poza granicami obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w związku z powyższym nie przewiduje się wpływu realizacji ustaleń Planu na formy ochrony przyrody.

• **Wpływ ustaleń Planu na obszary o przewidywanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko**

W granicach terenu objętego Planem i w sąsiedztwie funkcjonują następujące przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r., poz.1839 z późn. zm.):

- tereny górnicze,
- układ komunikacyjny i istniejąca infrastruktura techniczna.

Obecnie stan środowiska na terenach w/w lokalizacji jest porównywalny ze stanem środowiska przyrodniczego na terenie gminy.

Ustalenia Planu przewidują lokalizację terenów górnictwa i wydobywania. Zgodnie z §3 ust. 1 pkt 40 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r., poz.1839 z późn. zm.):

a) *wydobywanie kopalin metodą odkrywkową bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:*

- na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
- w odległości nie większej niż 250 m od terenów zabudowy mieszkaniowej,
- jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopaliny metodą odkrywkową,

b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha (...),

zalicza się do przedsięwzięć, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W związku z powyższym przewiduje się możliwość znaczącego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń Planu.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz.2126 z późn. zm.) wydobywanie kopalin ze złóż może być wykonywane po uzyskaniu koncesji. Dla tych przedsięwzięć, na etapie procedury przygotowania inwestycji może być stwierdzony obowiązek (poprzez postanowienie organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku konieczności przeprowadzenia OOS, organ określi jednocześnie zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym zostanie przedstawiony zasięg i wielkość wpływu oraz rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na środowisko.

W koncesji określone zostają wymagania związane z prowadzeniem wydobywania kopalin oraz likwidacją przedsięwzięcia uwzględniające min. ochronę środowiska i rekultywację gruntów.

Przewidywane przekształcenia środowiska na skutek realizacji sformułowanych ustaleń Planu w powiązaniu z rodzajem oddziaływań:

- **Bezpośrednie:**
Zmiana krajobrazu i stosunków wodnych, zniszczenie naturalnej struktury gleby, hałas spowodowany pracą sprzętu i środków transportu.
- **Pośrednie i wtórne:**
Na etapie prac wydobywczych ingerencja w strukturę ekologiczną i zmiana warunków siedliskowych, po rekultywacji prowadzonej w kierunku leśnym lub wodnym nastąpi odzyskanie aktywności biologicznej, a nawet wzrost bioróżnorodności terenu.
- **Skumulowane:**
Wpływ na wszystkie elementy środowiska: stosunki wodne, morfologię terenu, krajobraz, świat roślinny oraz zwierzęcy, warunki higieny atmosfery, wpływ na jeden z komponentów środowiska pociąga za sobą zmianę innego. Wspólne oddziaływanie z innymi przedsięwzięciami – połączone działanie skutków analizowanych przedsięwzięć (tereny górnicze i eksploatacja kopalni) i innych działań (głównie funkcjonowanie eksploatacji kruszywa w sąsiedztwie) - spowoduje wzrost emisji zanieczyszczeń do środowiska w porównaniu z planowanymi przedsięwzięciami. W konsekwencji realizacji ustaleń Planu nastąpi nieznaczny wzrost natężenia ruchu pojazdów i hałasu komunikacyjnego oraz nieznacznym przekształceniom ulegnie krajobraz.
- **Krótkoterminowe i chwilowe:**
Hałas i wibracje spowodowane pracą sprzętu w trakcie prowadzonych na terenach górniczych prac wydobywczych.
- **Średnioterminowe i długoterminowe:**
Hałas komunikacyjny, emisje pyłowo-gazowe ze środków transportu i sprzętu wydobywczego, pogorszenie warunków aerosanitarnych (wzrost stężeń zanieczyszczeń w powietrzu).
- **Stale:**
Zmiana krajobrazu (pozytywna po rekultywacji terenów), zmniejszenie areału pól uprawnych.
- **Pozytywne:**
Porządkowanie przestrzeni i kształtowanie ładu przestrzennego poprzez udostępnienie prawnie przygotowanych terenów inwestycyjnych, wykonanie rekultywacja terenu po wyeksploatowaniu kopalni w oparciu o ustalony kierunek i warunki.
- **Negatywne:**
Geomechaniczne przekształcenie terenu z uwagi na eksploatację kopalni.

7.2. Analiza i ocena przewidywanego oddziaływania realizacji ustaleń Planu na obszary w sieci Natura 2000.

W granicach terenu objętego Planem nie występują obszary zaliczane do sieci Natura 2000. Najbliżej położone obszary Natura 2000: Dolina Środkowej Wisły (*obszar specjalnej ochrony ptaków*) i Kampinoska Dolina Wisły (*specjalny obszar ochrony siedlisk*), które usytuowane są w odległości odpowiednio 10 km i około 9,0 km w kierunku południowym.

Realizacja ustaleń Planu nie będzie miała większego, bezpośredniego wpływu na zasoby przyrodnicze obszarów Natura 2000, nie pogorszy w istotny sposób stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszary Natura 2000, a także nie pogorszy integralności tych obszarów. Zmieniają się jedynie walory krajobrazowe miejscowości – zmniejszy się zasięg krajobrazu o charakterze drobnopowierzchniowej mozaiki pól uprawnych, kęp zadrzewień i zakrzewień. Wszystkie elementy oddziałujące na środowisko wynikające z realizacji ustaleń Planu są elementami, które mogą zostać zminimalizowane na etapie planowania, realizacji i zakończenia inwestycji. Z uwagi niewielki zasięg terytorialny analizowanego Planu oraz dużą odległość od w/w obszaru, nie przewiduje się istotnego wpływu ustaleń Planu na obszary położone w sieci Natura 2000.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Ustalenia Planu sformułowano dla terenów górnictwa i wydobywania oraz ich umiejscowienia w przestrzeni, co zostało określone na etapie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Planu. Nie przewidziano rozwiązań alternatywnych ze względu na udokumentowane złoża surowców, planowany niewielki zasięg przestrzenny zainwestowania, istniejące zagospodarowanie i sąsiedztwo oraz konkretne zamiary właścicieli terenu.

Rozwiązaniem alternatywnym, które może zaistnieć jest brak realizacji ustaleń Planu i pozostawienie obszaru w dotychczasowym użytkowaniu i zagospodarowaniu.

9. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Realizacja ustaleń Planu nie powoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu art. 104 i art. 105 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm) z uwagi na położenie analizowanego obszaru w środkowej części Polski, z dala od granic kraju oraz lokalny charakter ustaleń i ich oddziaływania na środowisko.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ EWENTUALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.

Teren objęty Planem i przewidziany do zagospodarowania w zakresie terenów górnictwa i wydobywania, posiada niewielkie walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz niską przydatność do produkcji rolnej. Rozwój planowanej funkcji nie powinien pogorszyć standardów środowiska.

Zapobieganiu i kompensacji oddziaływań na środowisko mogą służyć następujące rozwiązania:

- *Ochronę bezpieczeństwa i zdrowia ludzi* na terenie eksploatacji kopalni zapewni ustalony Planem obowiązek dostosowania sposobu zagospodarowania terenu do potrzeb prowadzonej działalności, tak by nie powodowała zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich, zabezpieczenie wyrobiska w postaci pasów ochronnych i filarów ochronnych, wprowadzenie odpowiednich oznaczeń zabezpieczających ludność i dobra materialne przed ewentualnymi zagrożeniami, wprowadzenie wszystkich możliwych środków ostrożności (BHP) jak również zachowanie największej ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia ewentualnych pożarów oraz prowadzenie eksploatacji w sposób zabezpieczający przed zagrożeniami osuwiskowymi – zachowanie maksymalnego kąta nachylenia zboczy zwałowisk i skarpy warstwy złożowej określonego w planie ruchu zakładu górniczego.

Jednocześnie funkcjonowanie zakładu górniczego związanego z wydobywaniem kopalni odbywać się będzie zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 8 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego* (Dz.U z 2013 r., poz.1008 z późn. zm.), przed rozpoczęciem wszelkich prac na złożu przedsiębiorca powinien sporządzić dla zakładu górniczego „Dokument bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników” a eksploatacja złoża może być prowadzona tylko zgodnie z zatwierdzonym projektem technicznym, co ma m.in. zapewnić ochronę bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Ponadto minimalizacja negatywnego oddziaływania na ludzi spowodowanego wydobywaniem kopaliny może nastąpić również poprzez ewentualne nasadzenie drzew i krzewów wokół wyrobiska, które zatrzymują zanieczyszczenia pyłowe, niwelują hałas jak również poprawiają stan i jakość środowiska oraz prowadzenie podstawowych prac rekultywacyjnych na bieżąco z wydobywaniem kopaliny.

- *Ochrona środowiska gruntowo – wodnego (gleby, wody powierzchniowe i podziemne)* przez prowadzenie prac wydobywczych w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniem np. substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu i środków transportu, przez zastosowanie odpowiednich zabiegów technicznych w celu nadania

odpowiedniego nachylenia skarpom, wyrównania krawędzi dla ochrony przed erozją liniową i mechaniczną, dla ograniczenia procesów erozyjnych związanych ze spływem wód roztopowych na zboczach wprowadzenie roślinności w postaci krzewów i drzew, które najskuteczniej ograniczają zmywanie gleby i regulują spływy wód. Zabezpieczenie warstwy próczniczej gleby i wykorzystanie w procesie rekultywacji.

- *W zakresie struktury ekologicznej (szata roślinna i zwierzęta)* rekultywacja wyrobisk po zakończonym procesie wydobywczym, prowadzenie podstawowych prac rekultywacyjnych na bieżąco z wydobywaniem kopaliny. W zależności od określonego jej kierunku, teren może zostać ponownie wykorzystany rolniczo, zagospodarowany jako teren leśny lub w przypadku prowadzenia rekultywacji w kierunku wodnym powstaną na nim zbiorniki wodne z nowymi nasadzeniami oraz zbiorowiskami roślinności nadwodnej, które mogą być wykorzystane w celach rekreacyjnych.
- *Emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych* do atmosfery ograniczy na terenie górniczym zraszanie wodą dróg dojazdowych (kopaliny będą wywożone w stanie naturalnym – co ograniczy pylenie) oraz etapowanie pracy i zapewnienie dobrego stanu technicznego sprzętu.
- *Emisję hałasu* wytwarzanego przez sprzęt wydobywczy i transportowy ograniczy stosowanie wyłącznie urządzeń sprawnych, dobrze konserwowanych i dopuszczonych do robót, wykonywanie prac w godzinach dziennych.
- *Gospodarka odpadami stałymi* realizowana zgodnie z gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi oraz z przepisami odrębnymi wg zasad: selektywna zbiórka odpadów oraz wywóz na składowisko przez uprawnione firmy, gospodarka odpadami wg zasad ochrony środowiska: zapobieganie powstawaniu odpadów, zapewnić odzysk i unieszkodliwienie odpadów, postępowanie z masami ziemnymi usuwanymi lub przemieszczanymi w związku z wydobywaniem kopaliny zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, prowadzenie gospodarki odpadami przemysłowymi i niebezpiecznymi stosownie do przepisów odrębnych oraz zakaz lokalizacji składowisk odpadów.
- *Dla zachowania i ochrony walorów przyrodniczo – krajobrazowych i estetycznych* ustalono zminimalizowanie przekształcenia walorów krajobrazowych w procesie rekultywacji, ponadto minimalizacja negatywnego oddziaływania na walory przyrodniczo – krajobrazowe spowodowanego wydobywaniem kopaliny może nastąpić również poprzez ewentualne nasadzenie drzew i krzewów wokół wyrobiska oraz prowadzenie podstawowych prac rekultywacyjnych na bieżąco z wydobywaniem kopaliny.

11. PROPOZYCJE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU

Analizę realizacji ustaleń Planu poprzez ocenę jego aktualności i zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy przeprowadza Burmistrz Gminy i Miasta, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy i Miasta. Wyniki analiz przekazuje Radzie Gminy i Miasta po uzyskaniu opinii gminnej komisji urbanistyczno - architektonicznej. Raporty te podlegają ocenie Rady i wraz ze zgłoszonymi wnioskami o zmianę planu stanowią podstawę uchwały w sprawie aktualności dokumentu.

Skutki realizacji ustaleń Planu dla środowiska będą monitorowane również na etapie procedury przygotowania inwestycji; ewentualny obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdzi, w drodze postanowienia, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, organ określi zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym zostanie określony zasięg i wielkość wpływu oraz rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na środowisko. Nie ustala się konieczności dodatkowych pomiarów standardów środowiska.

12. OCENA USTALEŃ PLANU - WNIOSKI

- Zmiana zagospodarowania dotyczy obszaru o powierzchni około 6 ha położonego w miejscowości Kobylniki. Wg ewidencji gruntów są to tereny użytków rolnych o klasie bonitacyjnej

RIVb, RV i RVI, Lzr-RVI oraz nieużytków N. Przyjęte w Planie ustalenia wpisują się w fizjograficzne uwarunkowania terenu (udokumentowane złoża kopalin, niska przydatność do produkcji rolnej). Zakres przewidywanych przekształceń środowiska mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach i nie pogorszy to standardów środowiska.

- Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych nie powoduje w tym przypadku fragmentacji i likwidacji terenów aktywnych biologicznie, zanikania siedlisk i stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
- Ustalone w analizowanym Planie zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego zapewniają minimalizację zagrożeń dla środowiska i niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstać w wyniku jego realizacji.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie są ustalenia projektu Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kobylniki. Analizowany Plan ustala przeznaczenie terenów górnictwa i wydobywania kopalin.

Celem prognozy jest rozpoznanie i ocena występujących elementów środowiska przyrodniczego oraz ocena skutków wpływu realizacji ustaleń projektu Planu na poszczególne elementy środowiska oraz zabytki i przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, zmniejszanie lub kompensowanie oddziaływań na środowisko.

Środowisko terenu objętego Planem charakteryzują:

- niewielkie walory przyrodniczo – krajobrazowe terenu i jego otoczenia,
- gleby o średniej jakości, w klasie bonitacji RIVb – średnio korzystne do produkcji rolnej oraz na w klasie RV i RVI mało przydatne dla rolnictwa,
- zasobność w złoża kopalin pospolitych – piasku i żwiru,
- sukcesja roślinności leśnej oraz segetalnej i ruderalnej z uwagi na odłogowanie gruntu.

Określone w Planie przeznaczenie terenu wpisuje się w wyznaczoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Wyszogród politykę przestrzenną. Przestrzeń do zainwestowania określono uwzględniając uwarunkowania przyrodnicze i zasady ochrony środowiska wynikające z przepisów odrębnych. Na terenach potencjalnego rozwoju planowanej działalności wydobywczej nastąpi inne niż dotychczasowe użytkowanie powierzchni ziemi i zmiana krajobrazu. Rozwój zainwestowania wiąże się z przekształceniem powierzchni ziemi, powstawaniem odpadów stałych, emisją zanieczyszczeń pyłowo – gazowych i hałasu, które mają wpływ na środowisko.

Planowana w ramach ustaleń Planu realizacja terenów górnictwa i wydobywania kopalin zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla tych przedsięwzięć, na etapie procedury przygotowania inwestycji (uzyskiwania koncesji), może być nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W przypadku konieczności przeprowadzenia OOS, organ określi jednocześnie zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym określony zostanie zasięg i wielkość wpływu oraz rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na środowisko. Powyższe ma na celu zabezpieczenie prawidłowego funkcjonowania środowiska i standardów środowiska.

Ogólnie można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń Planu będzie krótkotrwały i będzie miał raczej charakter lokalny. Proces eksploatacji terenu górnictwa w jakimś stopniu zakłóci funkcjonowanie ekosystemów, przekształceniu ulegnie lokalny krajobraz, ale zastosowany proces rekultywacji sprawi, że obszar pozostanie elementem terenów otwartych: drobnopowierzchniowej mozaiki kęp zadrzewień i zakrzewień, pól uprawnych i lasów.

Ważne są też efekty nie przyrodnicze a społeczno - gospodarcze: przedsięwzięcie wspomogło rozwój gospodarczy gminy poprzez między innymi tworzenie nowych miejsc pracy.

Opracowanie:

mgr inż. Alicja Pejta - Jaworska

Biegły z listy Wojewody Mazowieckiego
w zakresie sporządzania ocen oddziaływania
na środowisko; Nr uprawnień 0285

mgr inż. Agnieszka Pejta

Uprawnienia budowlane Nr 190/95
Wpis do Mazowieckiej Okręgowej Izby
Inżynierów Budownictwa nr MAZ/IS/ 1636/02

Płock, dnia 6.12.2023 r.

Załącznik Nr 1

OŚWIADCZENIE

W związku z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 z późn. zm.), jako **kierujący zespołem autorów**:

„Prognozy oddziaływania na środowisko Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kobylniki”,

świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczam że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 w/w ustawy.

mgr inż. Alicja Pejta - Jaworska
Biegły z listy Wojewody Mazowieckiego
w zakresie sporządzania ocen oddziaływania
na środowisko; Nr uprawnień 0285